نامه به سردبیر

کتاب‌شناسی گزینشی اختلال‌های طیف اتیسم

دکتر احمد به‌پژوه
استاد روان‌شناسی دانشگاه تهران
حامد مغربی سینکی، کارشناس ارشد روان‌شناسی

«علم و دانش بیش از مقداری است که قابل احاطه باشد و یک فرد نمی‌تواند بر همهٔ آنها واقف باشد، پس از هر علمی، بهتر و شایسته‌ترش را فراگیرید»
حضرت علی علیه‌السلام (غررالحکم، ص ۲۶۵)

مقدمه

عصر حاضر را عصر انفجار اطلاعات، عصر انفجار دانش یا هنگامهٔ انفجار انتشارات نامیده‌اند، به‌طوری‌که هر پژوهشگری یا خواننده‌ای در پیدا کردن مطلب مورد نظر خود به آسانی دچار سردرگمی می‌شود و دقیقاً نمی‌داند از کجا باید شروع کند! در این مسیر، کثرت منابع، وجود تنوع و پراکندگی در منابع اطلاعاتی و مطالعاتی، از قبیل پایگاه‌های اینترنتی، سایت‌ها، کتاب‌های تخصصی، کتاب‌های مرجع، اطلس‌ها، زندگینامه‌ها، فرهنگنامه‌ها، دانشنامه‌ها، روزنامه‌ها و مجله‌های تخصصی به این سردرگمی دامن می‌زنند!

ازاین‌رو، تهیه و تدوین کتاب‌شناسی جامعی در رابطه با موضوعی خاص و حوزهٔ علمی مشخص، خوانندگان و پژوهشگران را به آخرین و جدیدترین کتاب‌ها و منابع و مآخذ راهنمایی و هدایت می‌کند و به آنان کمک بسیاری می‌نماید تا از این سردرگمی رهایی یابند.

کتاب‌شناسی[1]، اصطلاحی است که از ساخته شدنش مدت زیادی نمی‌گذرد و از نظر لغوی مأخوذ از کلمهٔ یونانی بیبلیوگرافیا[2] است که از دو جزء بیبلیون[3] (به معنای کتاب) و گرافن[4] به معنای (نوشتن) تشکیل یافته است. برخی از صاحب‌نظران می‌گویند "کتاب‌شناسی، علمِ کمکی برای تمام علوم است" (صدیق بهزادی، ۱۳۶۴، ص ۲۷۰)[5]. کتاب‌شناسی یعنی فهرست کردن آثار یک نویسندهٔ به خصوص یا تدوین اطلاعات کتاب‌شناختی منابع و مآخذ مربوط به یک موضوع خاص و واحد که به شیوه‌ای خاص گردآوری و تنظیم شده است. عده‌ای کتاب‌شناسی را فن و برخی آن را علم خوانده‌اند و گروهی کتاب‌شناسی را آمیزه‌ای از علم و فن می‌دانند (صدیق بهزادی، ۱۳۶۴).

کتاب‌شناسی، وسیلهٔ شناخت آثار چاپ شده و یکی از ابزارهای مهم پژوهش و کارآمدترین وسیلهٔ دست‌یابی به منابع تحقیق محسوب می‌شود. کتاب‌شناسی‌ها را به شش نوع کلی تقسیم کرده‌اند: ۱- شمارشی، ۲- توصیفی، ۳- تحلیلی، ۴- تاریخی، ۵- متنی و ۶- گزینشی (عبدی، صیادکوه و طاهریان، ۱۳۹۲)[6]. کتاب‌شناسی به محقق کمک می‌کند تا آثار تدوین شده در زمینهٔ موضوع تحقیق خود و گسترهٔ آنها را بشناسد و با دیدن مرزهای پژوهش با بینشی جامع و توشه‌ای وافی و کافی، به سراغ تحقیق خود رود و در زمینهٔ پژوهش، مسیری رو به جلو را طی کند. گفتنی است که در شرایط فعلی و با وجود گستردگی و تنوع کتاب‌ها در بازار نشر، کتاب‌شناسی موجبات دسترسی آسان به منابع چاپ شده را فراهم می‌کند (هاشمی، ۱۳۹۰)[7].

کاربردهای عمدهٔ کتاب‌شناسی را می‌توان در چند بند خلاصه کرد:

- پژوهشگران و متخصصان به وسیلهٔ کتاب‌شناسی می‌توانند از آخرین و تازه‌ترین کتاب‌های رشتهٔ تخصصی خود یا موضوعی خاص آگاهی یابند.
- کتاب‌شناسی، به اعتلای روابط و تعاملات علمی میان دانشمندان و پژوهشگران یاری می‌رساند.
- کتاب‌شناسی، از مهم‌ترین ابزار گزینش کتاب در کتابخانه‌هاست.
- کتاب‌شناسی، جامعیت و سطح کمی و کیفی پژوهش‌ها را ارتقا می‌بخشد.
- کتاب‌شناسی، به اشاعه و نشر اطلاعات کمک می‌کند.

یکی از موضوع‌های مهم در حیطهٔ روان‌شناسی، آموزش‌وپرورش و توان‌بخشی افراد با نیازهای ویژه،

[Downloaded from mail.joec.ir on 2026-10-23]
[DOI: 10.52547/joec.24.4.7]

اختلال‌های طیف اتیسم[8] یا درخودماندگی است. اختلال اتیسم از موضوع‌های بسیار چالش‌برانگیز است و کودکان درخودمانده فرایند رشد پیچیده‌ای را طی می‌کنند و با مجموعه‌ای از نارسایی‌ها و ناتوانی‌ها روبه‌رو هستند. ازاین‌رو، در این حوزه، اختلال‌های متعددی وجود دارد که در مجموع به آنها اختلال‌های نافذ رشد یا اختلال‌های طیف اتیسم گفته می‌شود. اصطلاح اتیسم به معنای درخودماندن، در خود فرورفتن، مجذوب درون خود شدن، عدم توجه به جهان بیرون و محیط اطراف و عدم برقراری رابطه و تعامل با دیگران است (به‌پژوه، ۱۴۰۲)[9]. اختلال طیف اتیسم، اختلالی عصبی-رشدی است که در دوران رشد زیر سه سالگی اتفاق می‌افتد و نارسایی در مهارت‌های ارتباطی و اجتماعی و داشتن رفتارهای قالبی از نشانه‌های مهم این اختلال محسوب می‌شود[10].

شایان‌ذکر است که برای تهیه و تدوین کتاب‌شناسی حاضر پیرامون اختلال‌های طیف اتیسم و زمینه‌های وابسته به آن، به سایت کتابخانهٔ ملی ایران[11] مراجعه و جست‌وجوی اولیه میان کتاب‌های مرتبط با کلیدواژه‌هایی نظیر (اتیسم، اوتیسم و درخودماندگی) صورت گرفت و آخرین مشخصات کتاب‌ها ثبت شد. گفتنی است که در تاریخ بیست و دوم شهریور ۱۴۰۲ ملاحظه شد که با کلیدواژهٔ **اتیسم**، ۳۹۶ کتاب و با کلیدواژهٔ **اوتیسم**، ۴۵۴ کتاب در سایت کتابخانهٔ ملی ایران به ثبت رسیده است! بنابراین به علت کثرت کتاب‌ها، با توجه به نکات مهم زیر، برخی از کتاب‌ها، گزینش و بعضی حذف شده‌اند که نتیجهٔ آن را در کتاب‌شناسی حاضر ملاحظه می‌کنید.

چند نکتهٔ مهم

۱- به لحاظ تقسیم‌بندی‌هایی که از کتابشناسی‌ها وجود دارد، کتابشناسی گزینشی حاضر فقط به موضوع اختلال‌های طیف اتیسم اختصاص دارد و از نظر شیوهٔ تنظیم، فهرست الفبایی مؤلفان مدنظر بوده است.

۲- در برخی از کتاب‌ها که به زبان فارسی ترجمه و منتشر شده‌اند، تاریخ انتشار اثر به زبان اصلی ذکر نشده است؛ برای این منظور به سایت آمازون[12] مراجعه و تاریخ انتشار اثر اصلی به میلادی استخراج و در فهرست نهایی این کتاب‌شناسی ثبت شد.

۳- برخی از کتاب‌ها توسط مترجمان و ناشران متعدد و گاهی یک اثر واحد به دلیل عدم نظارت کافی و آشفتگی، با عنوان‌های متفاوت ترجمه و منتشر می‌شود. ازاین‌رو، در کتاب‌شناسی گزینشی حاضر سعی شده است با توجه به اعتبار مترجمان و ناشران، فقط یک عنوان معرفی شود.

٤- در کتاب‌شناسی گزینشی حاضر سعی شده است تا جدیدترین چاپ و یا ویرایش هر یک از کتاب‌ها معرفی شود.

٥- در کتاب‌شناسی گزینشی حاضر، کتاب‌های زیر صد صفحه که کتابچه! محسوب می‌شوند، حذف شده‌اند.

٦- در کتاب‌شناسی گزینشی حاضر، کتاب‌هایی را که به سبک داستانی نوشته شده‌اند، شامل نمی‌شود.

برای تهیهٔ کتاب‌شناسی حاضر، حداکثر تلاش به عمل آمده است تا اکثر کتاب‌های منتشر شده در این حوزهٔ تخصصی، معرفی و مشخصات کتاب‌شناختی آنها ذکر شود. باوجوداین، نمی‌توان مدعی شد که در این کتاب‌شناسی فهرست تمامی آثاری که در رابطه با اختلال‌های طیف اتیسم در ایران به چاپ رسیده، معرفی شده است. ازاین‌رو، از مؤلفان، مترجمان و ناشران محترم درخواست می‌شود چنانچه کتابی در این کتاب‌شناسی از قلم افتاده است، یک نسخه از اثر خود را به نشانی اینجانب ارسال فرمایند یا مشخصات کامل اثر خود را از طریق پست الکترونیکی به اطلاع من برسانند[13]. امید است کتاب‌شناسی حاضر اطلاعات مناسبی را در زمینهٔ کتاب‌های منتشر شده به زبان فارسی در حوزهٔ اختلال‌های طیف اتیسم و زمینه‌های وابسته به آن در اختیار استادان، دانشجویان، پژوهشگران و خوانندگان قرار دهد و برای آنان مفید و مؤثر واقع شود.

[Downloaded from mail.joec.ir on 2026-10-23]

[DOI: 10.52547/joec.24.4.7]

کتاب‌شناسی

آدامز، لین (۲۰۰۶). **درمان گروهی کودکان با اختلال نافذ رشد (اوتیسم و آسپرگر)**. ترجمهٔ شهلا روحی (۱۳۹۰). تهران: نشر فراروان.

آدامز، لین (۲۰۰۸). **اوتیسم و سندرم آسپرگر**. ترجمهٔ ابراهیم علیزاده موسوی (۱۳۸۸). مشهد: تابران.

آزاد، سارا (۱۳۹۴). **مادر و کودک اوتیسم: اثربخشی آموزش والدین در کاهش نشانه‌های کودکان اوتیسم**. تهران: نشر تمتی.

آقاجانی، سیف‌اله؛ اسرافیلی، هاجر؛ مجرد، آزیتا و فلاحیان، حسین (۱۳۹۸). **اتیسم: معرفی و راهکارهای عملی آموزش و درمان**. اردبیل: انتشارات محقق اردبیلی.

آکلفورد، آدام (۲۰۱۳). **موسیقی، زبان و اتیسم: راهنمای گام به گام مداخله درمانی**. ترجمهٔ میترا شه‌پناه (۱۳۹۵). تهران: انتشارات آکادمیک.

ابراهیمی، علی‌اکبر؛ قمرانی، امیر و صدیقی، سید کمال (۱۳۹۲). **کودکان با اختلالات طیف اتیسم: راهنمای والدین و مربیان**. اصفهان: انتشارات پیغام دانش.

اتوود، تونی (۲۰۰۷). **راهنمای جامع سندرم آسپرگر**. ترجمهٔ بهروز کیا و شیرین ارمغان (۱۳۹۹). تهران: کتاب ارجمند.

احمدزاده، حسنا و باقری، سارا (۱۳۹۸). **راهنمای آموزش به کودکان مبتلا به اختلالات طیف اتیسم**. تهران: انتشارات صالحین.

احمدی ده‌کهنه، صادق (۱۴۰۱). **موسیقی و کودکان اتیسم**. تهران: مؤسسه آموزشی تألیفی ارشدان.

احمدی، سید جعفر (۱۳۹۱). **راهنمای آزمون تشخیصی اوتیسم گیلیام (نسخه فارسی). به سفارش مرکز آموزش و توان‌بخشی کودکان اوتیسم اصفهان**. اصفهان: انتشارات جهاد دانشگاهی.

احمدی، لیلا و قشقاییان رازی، رؤیا (۱۴۰۱). **فرآیند تشخیص اختلال طیف اوتیسم**. تهران: نسیم دانش کهن.

اخلاقی کوپایی، حسین و لطفی، زهرا (۱۴۰۰). **اتیسم: ارزیابی، تشخیص و توانبخشی کاربردی برای والدین و درمانگران**. کاشمر: انتشارات کشمر.

ادواردز، وندی (۱۹۹۹). **راهنمای تشخیص اتیسم**. ترجمهٔ اکرم روزبه (۱۳۹۰). تهران: نشر قطره.

ارجمندنیا، علی‌اکبر؛ ملکی، سمانه و طهرانچی، نعیمه (۱۳۹۹). **اتیسم: نشانه‌شناسی، سبب‌شناسی و رویکردهای مؤثر در درمان**. تهران: رشد فرهنگ.

ارمغان، شیرین (۱۳۹۸). **برنامهٔ آموزش گام به گام مهارت‌ها در کودکان دارای اختلالات طیف اوتیسم**. تهران: انتشارات ارجمند.

استن، ماکسین سی (۲۰۰۹). **کتاب کار زوج آسپرگر: مشاوره و فعالیت‌های کاربردی برای زوج‌ها و مشاوران**. ترجمهٔ فاطمه سادات مرعشیان، فاضل رفیع‌زاده، سحر احمدی و سحر صفرزاده (۱۴۰۱). قم: میراث ماندگار.

استوارت، کاترین (۲۰۰۲). **کمک به کودک مبتلابه اختلال یادگیری غیرکلامی یا سندرم آسپرگر**. ترجمهٔ محمدرحیم شاه‌بداغی، نرگس کرد، بهنوش طحان‌زاده و حمیده قائمی (۱۳۹۱). تهران: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران.

اسکارپا، آنجلا؛ ولز، آنتونی و آتوود، تونی (۲۰۱۳). **بررسی احساسات برای کودکان اتیسم با عملکرد بالا یا اختلال آسپرگر: راهنمای درمانی استامپ (مناسب برای همهٔ کودکان و راهنمای درمانگران و والدین)**. ترجمهٔ جمیله خدادادی، امیر قمرانی و احمد یارمحمدیان (۱۳۹۷). اراک: دانش کیان.

اسکندری، حمیده و شنوفی، یلدا (۱۴۰۰). **برنامه‌نویسی و آموزش جامع اتیسم به شیوهٔ ABA**. قم: انتشارات اعلایی.

اشرفی، حمیدرضا (۱۳۹۸). **بیش‌فعالی و اتیسم به زبان ساده**. تهران: الماس پارسیان.

افکاری، پریسا، آذری، سئودا و خانی، سعید (۱۴۰۱). **اوتیسم**. تبریز: نشر کمانه.

[Downloaded from mail.joec.ir on 2026-10-23]

[DOI: 10.52547/joec.24.4.7]

الغنی، کی و کنوارد، لیندا (۲۰۱۱). **از خانه تا مدرسه با اوتیسم: راهکارهای عملی برای آموزش موفقیت‌آمیز.** ترجمهٔ فرزاد نصیری و شهرهٔ رحیمیان (۱۳۹۶). تهران: کتاب ارجمند.

امنتا، چارلز (۱۹۹۲). **راسل با بقیه فرق دارد: برای آشنایی کودکان با اختلال اتیسم.** ترجمهٔ حمید علیزاده (۱۳۹۰). تهران: انتشارات جوانه رشد.

امونز، پولی گودوین و اندرسون، لیز مک‌کندری (۲۰۰۵). **درمان مشکلات حسی کودکان: یادگیری، رشد و بدکارکردهای حسی در اختلالات طیف اتیسم، ADHDو ناتوانی‌های یادگیری.** ترجمهٔ علی رجایی و جواد کریمیان تاری (۱۳۹۳). مشهد: انتشارات فرا انگیزش.

امین‌یزدی، سید امیر و عالی، شهربانو (۱۳۹۵). **شناخت و درمان اتیسم: معرفی رویکرد نوین تحول یکپارچه انسان.** مشهد: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد.

انجمن اتیسم ایرانیان (۱۳۹۴). **راهنمای عملی آموزش به دانش‌آموزان دارای اتیسم: آبی به رنگ اتیسم (۱).** تهران: انتشارات بعثت.

انجمن خدمات حمایتی استان نورتامبرلند (۲۰۰۴). **اختلال‌های طیف اتیستیک: راهبردهای عملی برای معلمان و متخصصان.** ترجمهٔ ستاره شجاعی، قربان همتی علمدارلو، محمد خاموشی و فرود نیکوبین بروجنی (۱۳۹۴). تهران: انتشارات آوای نور.

انیس-کول، دیمتریا لورین (۲۰۱۴). **فناوری و ارتباطات آموزشی: مسائل و نوآوری‌ها (فناوری برای دانش‌آموزان دارای اختلال‌های طیف اتیسم).** ترجمهٔ اسماعیل زارعی زوارکی، پرویز شریفی درآمدی، رحیم مرادی و مصطفی سالاری (۱۳۹۵).تهران: انتشارات آوای نور.

اوزونوف، سالی؛ داوسون، گرالدین و مک‌پارتلند، جیمز (۲۰۰۲). **راهنمای والدین کودکان آسپرگر و اتیسم با عملکرد بالا.** ترجمهٔ پرویز شریفی درآمدی و محبوبه حاج‌نوروزی (۱۳۸۵). اصفهان: انتشارات سپاهان.

ایوانز، کتی و دابوسکی، جانک (۲۰۰۱). **هنردرمانی کودکان مبتلابه اوتیسم.** ترجمهٔ مژگان نیکنام، مهرداد نورانی، آرمیندخت احمدی و سلوی شمس‌الدینی لری (۱۳۹۴). تهران: انتشارات راز نهان.

بارون، جودی و بارون، سین (۲۰۰۲). **این جا پسری است: روان‌شناسی و درمان اتیسم.** ترجمهٔ مصطفی تبریزی و علی علوی‌نیا (۱۳۹۲). تهران: نشر فراروان.

بارون-کوهن، سایمون (۲۰۰۸). **اوتیسم و سندروم آسپرگر** (چاپ دوم). ترجمهٔ مهدی گنجی (۱۳۹۳). تهران: انتشارات ساوالان.

باقرزاده، اسرا (۱۳۹۴). **اتیسم در یک نگاه.** تهران: انتشارات هوشمند تدبیر.

باقری فرد؛ علی‌اشرف و رضایی، شهلا (۱۳۹۷). **اتیسم به زبان ساده.** تهران: فرزانگان دانشگاه.

باندی، اندی و فراست، لاری (۲۰۱۱). **ارزش یک تصویر: پکس و دیگر راهبردهای ارتباط تصویری در اتیسم.** ترجمهٔ مرتضی بختیاروند، حمیرا برنائی‌بجد، نسترن دستگاهی و سارا صحرانورد (۱۴۰۰). تهران: آوای نور.

بردیده، محمدرضا (۱۳۷۷). **اوتیسم و اختلالات شبه اوتیستیک (درخودماندگی).** شیراز: نشر ساسان.

بردیده، محمدرضا؛ نصرالله زاده فعلی، پردیس و سرکار زاده، آتوسا (۱۴۰۱). **خانواده و کودک طیف اوتیسم.** شیراز: نوید شیراز.

برند، حبیب (۱۳۹۶). **آموزش تحلیل رفتار کاربردی بر کودکان اوتیسم.** تربیت حیدریه: افرا تربت.

برهود، محمد (۱۳۹۲). **اوتیسم.** چالوس: زبان‌سرای پویا.

بریل، مارلین (۲۰۰۱). **کلیدهای رفتار با کودک مبتلابه اوتیسم.** ترجمهٔ منیره نادری (۱۳۹۵). تهران: انتشارات صابرین.

بریل، مارلین (۲۰۰۱). **روش‌های تربیت کودک اتیسم (راهنمای عملی والدین: ۳۸ کلید تربیتی).** ترجمهٔ صدیقهٔ رضایی دهنوی و قربان همتی علمدارلو (۱۳۹۳). اصفهان: انتشارات کاوشیار، جنگل.

بلالی، منصور (۱۳۹۹). **فرشته‌های وسط پل یا اتیسم.** تهران: تفکر آینده‌ساز.

[Downloaded from mail.joec.ir on 2026-10-23]

[DOI: 10.52547/joec.24.4.7]

بلیچ، فیونا (۲۰۰۱). **هیچ کس شبیه دیگری نیست: کتابی برای کودکان و نوجوانانی که خواهر یا برادری با اختلال طیف اتیسم دارند.** ترجمهٔ کیانا تقی‌خان و فهیمهٔ اکبری (۱۳۹۹). تهران: فراروان و مؤسسه خیریه دوست اتیسم.

بوگداشینا، اولگا (۲۰۰۵). **مشکلات ارتباطی طیف اتیسم.** ترجمهٔ محمد قربانی (۱۳۹۸). تهران: ستایش هستی.

بولاک، کلر (۲۰۱۶). **۱۰۰ ایده برای معلمان متوسطه (حمایت از دانش‌آموزان مبتلا به اوتیسم).** ترجمهٔ عاطفه معماری‌نیا و مهناز قلعه‌نوی (۱۴۰۱). همدان: روزاندیش.

بوید، برندا (۲۰۱۴). **رفتار با کودکان و نوجوانان مبتلابه سندرم آسپرگر: طیف اختلال اوتیسم.** ترجمهٔ سیاوش جمالفر (۱۳۹۴). تهران: انتشارات ارسباران.

به‌پژوه، احمد (۱۴۰۲). **خانواده و کودکان با نیازهای ویژه** (چاپ پنجم) (فصل شانزدهم: خانواده و کودک درخودمانده). تهران: انتشارات آوای نور.

بهرامی، فاطمه؛ موحدی، احمدرضا؛ عابدی، احمد و مرندی، سید محمد (۱۳۹۵). **اتیسم و ورزش با تأکید بر هنرهای رزمی.** تهران: صمدیه.

بیکلن، داگلاس (۱۹۹۳). **درخودماندگی: ارتباط نامحدود و عمل.** ترجمهٔ سیمین رئیسی‌زاده با مقدمه، ویراستاری و بازنگری احمد به‌پژوه (۱۳۷۷). تهران: سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور.

پریزنت، بری (۲۰۱۵). **انسانی کاملاً منحصر به فرد: نگاهی متفاوت به اتیسم.** ترجمهٔ امیر حسین تقی‌لو و میثم کلانتری (۱۳۹۷). تهران: فراروان.

پلایملی، لین و باون، مگی (۲۰۰۵). **مهارت‌های اجتماعی و افراد مبتلابه اختلالات طیف اتیسم.** ترجمهٔ امیر جهانیان نجف‌آبادی و ابوالقاسم قاسمی هرندی (۱۳۸۹). مشهد: انتشارات فرا انگیزش.

پلایملی، لین؛ باون، مگی و مورگان، هاگ (۲۰۰۷). **اختلالات درخودماندگی در سال‌های اولیه.** ترجمهٔ سارا رجبی مقدم و کوثر شیرزاد (۱۳۸۹). تهران: پیام مؤلف.

پور اصغر، سارا و حیدری، هانیه (۱۳۹۹). **بازی‌های ویژهٔ کودکان طیف اتیسم: ۶۲۶ بازی.** تهران: مؤسسه آموزشی تألیفی ارشدان.

پور اعتماد، حمیدرضا و ارمغان، شیرین (۱۳۹۴). **تشخیص و درمان نارسایی توجه اشتراکی در کودکان مبتلابه اوتیسم.** تهران: کتاب ارجمند.

پور اعتماد، حمیدرضا و اسکندری، بهاره (۱۳۹۷). **اتیسم در هفت آینه: هفت روایت والدین کودکان دارای اتیسم از روند درمان موفق فرزندانشان.** تهران: تمدن علمی.

ترابی، اختر (۱۳۸۸). **طبقه‌بندی از مجموعه مهارت‌های اساسی ویژهٔ دانش‌آموزان اوتیسم.** مشهد: نشر هبوط لاله.

ترل، کالین و پسنجر، ترای (۲۰۱۰). **درک اختلالات بیش‌فعالی، اوتیسم، نارساخوانی (خوانش‌پریشی) و کنش‌پریشی.** ترجمهٔ سمیه عابدی، الناز نقیبی و آزاده حقیقت‌پناه (۱۳۹۴). تهران: انتشارات وانیا.

تقوایی، مهدی؛ صداقتی، فاطمه و شهسوار، هادی (۱۳۹۸). **اوتیسم و آسیب‌های روانی کودک.** مشهد: کتابداران.

تقی‌خان، کیانا (۱۴۰۰). **چگونه درمانگر مؤثری برای کودکان اتیسم باشیم؟ راهنمای تربیت مربی کودکان اتیسم از ارزیابی تا درمان (ویژه متخصصان).** تهران: انتشارات فراروان و موسسهٔ خیریهٔ دوست اتیسم.

تقی‌خان، کیانا و بیکی، دلارام (۱۴۰۰). **چگونه به کودک اتیسم بیاموزیم؟ کتاب کار، ویژهٔ ارزیابی و آموزش مهارت‌ها به کودکان با اختلال طیف اتیسم (ویژهٔ والدین و متخصصان).** تهران: فراروان و مؤسسه خیریه دوست اتیسم.

جسلک، دیوید (۲۰۱۵). **اوتیسم و سلامت جسمانی: ارائه برنامهٔ تمرینی برای بهبود و ارتقای مهارت‌های حرکتی.** ترجمهٔ مالک میرزائی و سارا فرجاله لواسانی (۱۳۹۴). تهران: رسپینا.

[Downloaded from mail.joec.ir on 2026-10-23]

[DOI: 10.52547/joec.24.4.7]

جکسون برون، فردی و برون، سارا (۲۰۱۶). **کودکان با ناتوانی‌های هوشی و اتیسم در مسیر بلوغ: راهنمای عملی برای والدین در زمینه‌های سلامت جسمانی، مسائل جنسی و روابط بین فردی**. ترجمهٔ روح الله فتح آبادی، مرتضی بختیاروند و ساحل مرادی (۱۳۹۹). تهران: انتشارات آوای نور.

حاجی علی، پریسا؛ نمازی، روشنک و فیضی‌پور، طاهره (۱۳۹۹). **اختلال اتیسم: راهنمای مداخلات نوین**. تهران: انتشارات آوای نور.

حبیبی آشتیانی، نسترن (۱۴۰۰). **اختلال طیف اتیسم در کودکان و نوجوانان: کتابچه بالینی تشخیص و درمان**. تهران: کتابسرای میردشتی.

حجتی، مریم (۱۳۹۰). **اتیسم را بهتر بشناسیم: مقایسهٔ جنبه‌های مختلف رشد تحولی**. مشهد: مؤلف.

حسابی، فروغ (۱۳۹۵). **معمای اتیسم: زندگی در دنیایی متفاوت**. تهران: نشر جان جهان و بنیاد خیریهٔ کودکان اتیسم.

حسینی، ژاله و حسینی، لیلا سادات (۱۳۹۵). **روش‌های درمانی و تربیتی در اختلال اوتیسم**. بجنورد: گسترش علوم نوین.

حمیدی‌فرد، سرور (۱۳۹۷). **بازی‌درمانی (CBT) و اتیسم بهبود ارتباط اجتماعی و کاهش رفتارهای کلیشه‌ای**. تهران: وانیا.

خانی خط پرست، لیلا (۱۳۹۹). **آنچه باید دربارهٔ کودکان اوتیسم بدانیم**. تهران: انتشارات موجک.

خدادادی، نفسیه و فروزنده، الهام (۱۳۹۷). **راهنمای برخورد با کودکان اوتیسم**. اصفهان: دستخط.

خلیلی کرمانی، فاطمه؛ مصطفوی، سید علی و اساسه، مریم (۱۳۹۴). **۹ گام طلایی در تغذیه کودکان همراه با نکاتی در تغذیه کودکان مبتلابه نقص توجه و بیش‌فعالی (ADHD)، اوتیسم و آسپرگر**. تهران: انتشارات خرد زهره.

داداش‌زاده، محبوب و فاضل کلخوران، جمال (۱۳۹۶). **رژیم غذایی اتیسم: راهنمایی برای والدین اتیسم**. تهران: انتشارات المپیک.

دادگر، هوشنگ؛ تیزنوبیک، عسل و نوروزی پرشکوه، مجتبی (۱۴۰۰). **اتیسم شرحی بر ارزیابی ارتباط**. تهران: ستایش هستی.

داناهو، کارین و کراسونز، کیت (۲۰۲۰). **از ابتدا درست شروع کن: راهنمای کاربردی برای کمک به کودکان خردسال مبتلا به اتیسم**. ترجمهٔ زهرهٔ جوادزاده (۱۴۰۱). تهران: رشد فرهنگ.

دانش، عصمت (۱۳۸۶). **نشانگان رت: اطلاعاتی در مورد نشانگان رت برای متخصصان، بیماران و مراقبان**. کرج: گلشن اندیشه.

درخشیده، مریم (۱۳۸۴). **در برابر راز اتیسم**. تهران: انتشارات فرشید.

درویشی، معصومه؛ مهدی‌پور، رویا و خانقلی، محبوبه (۱۳۹۵). **مقایسهٔ زمان عکس‌العمل و تعادل در کودکان اوتیسم و طبیعی**. تهران: باغ روشنان.

دلاکاتو، کارل (۱۹۸۴). **اتیسم، یا بیگانه نهایی**. ترجمهٔ فاطمه سرحدی‌زاده (۱۳۶۶). تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

دلاکاتو، کارل (۱۹۸۴). **کودک اتیست، یا بیگانه نهایی: کتابی برای خانواده‌ها: شیوه‌ای انقلابی در درمان آسیب‌های مغزی**. ترجمهٔ محمدرضا فتاحی (۱۳۷۳). تهران: گوتنبرگ.

دلانی، تارا (۲۰۰۹). **۱۰۱ بازی و فعالیت ویژهٔ کودکان با طیف اختلال‌های اتیسم**. ترجمهٔ نرگس محمودی (۱۳۹۵). تهران: انتشارات بعثت.

دلوچی، رضا؛ فرخزاد، کاظم؛ هداوندخانی، فاطمه؛ فرهبد، مژگان؛ فرجزاده، عطاالله و سلطانی خدیو، کبری (۱۴۰۱). **راهبردهای توانبخشی برای دانش‌آموزان با اختلال اتیسم**. تهران: امیرسا.

دیمتریا لورین، انیس‌کول (۲۰۱۴). **اختلال طیف اتیسم و تکنولوژی (مسائل و نوآوری‌ها)**. ترجمهٔ سعید صادقی، بیتا شلانی و صادق موسوی (۱۳۹۶). تهران: آوای نور.

دیلینی، تارا (۲۰۰۹). **۱۰۱ بازی و فعالیت ویژه کودکان با طیف اختلالات اتیسم**. ترجمهٔ نرگس محمودی (۱۳۹۵). تهران: انتشارات بعثت.

[Downloaded from mail.joec.ir on 2026-10-23]

[DOI: 10.52547/joec.24.4.7]

رابینسون، جان الدر (۲۰۰۷). **به چشمهایم نگاه کن: زندگی من با آسپرگر.** ترجمهٔ ملیکا ایران دوست و فروغ رسولی آستانی (۱۴۰۰). تهران: فراروان و مؤسسه خیریه دوست اتیسم.

راجرز، سالی‌جی؛ داسون، جرالدین و ویسمارا، لائوری (۲۰۱۲). **ارتباط و تعامل با کودکان مبتلا به اتیسم (بهبود یادگیری) استفاده از فعالیت‌های روزمره براساس مدل مداخله‌ای زودهنگام دنور.** ترجمهٔ نسرین بهنام‌نژاد (۱۳۹۷). تهران: ارسباران.

رافعی، طلعت (۱۳۸۶) (ترجمه و تألیف). **اتیسم: ارزیابی و درمان.** تهران: نشر دانژه.

رافعی، طلعت (۱۳۹۲). **کودکان مبتلابه اتیسم: راهنمای والدین، مربیان و درمانگران.** تهران: نشر دانژه.

رایان، فرانک (۲۰۱۵). **نشانگان آسپرگر: راهنمای جامع برای درک، زندگی و درمان.** ترجمهٔ ابراهیم رهبر کرباسدهی و فاطمه رهبر کرباسدهی (۱۳۹۷). تهران: آوای نور.

رخشنده، لیلی (۱۳۹۹). **اتیسم نگاهی متفاوت به زندگی.** تهران: مؤسسه آموزشی تألیفی ارشدان.

رضایی، سعید (۱۳۹۳). **اختلال اتیسم: تبیین، ارزیابی، تشخیص و درمان.** تهران: انتشارات آوای نور.

رضایی، سعید (۱۳۹۶). **شناخت اجتماعی و اختلال اتیسم.** تهران: انتشارات آوای نور.

روبلدو، جوانا و هام کوچارسکی، داون (۲۰۰۵). **اتیسم: پاسخ به مهمترین سؤالات شما.** ترجمهٔ فرانک صالحی و پگاه انصاری (۱۳۸۸). اصفهان: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان.

رودینی، ناهید (۱۳۹۹). **اوتیسم: راهکارهای تشخیصی درمانی و آموزشی برای کودکان و نوجوانان.** تهران: پادینا.

روزنبلت، آلن‌آی و کاربون، پال‌اس (۲۰۱۹). **اختلال طیف اتیسم: آنچه هر والدی باید بداند.** ترجمهٔ شهروز نعمتی، علی ابوالحسنی جوبند و الهه محمودی (۱۴۰۲). تهران: ساوالان.

زارعی زوارکی، اسماعیل و مرادی، رحیم (۱۳۹۳). **اختلال‌های طیف اتیسم: مفاهیم، نظریه‌ها و راهبردهای آموزشی مبتنی بر فناوری اطلاعات و ارتباطات.** تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی.

ساتماری، پتر (۲۰۰۴). **کودکان اتیسم و آسپرگر را بهتر بشناسیم (ذهن نیمه).** ترجمهٔ سالار فرامرزی، آرزو شاه‌میوه اصفهانی و مرضیه بدیعی (۱۳۹۲). اصفهان: نشر نوشته.

سایمون، رودی (۲۰۰۹). **زندگی مشترک با مردان دارای نشانگان آسپرگر.** ترجمهٔ مجید دانشگر (۱۴۰۱). تهران: آنا طب.

سیمرود-کلیکمن، مارگارت (۲۰۰۷). **کفایت اجتماعی: کودکان با اختلال اتیسم و نقص توجه و بیش‌فعالی.** ترجمهٔ و تألیف سعید رضایی (۱۳۹۳). تهران: انتشارات آوای نور.

شر، باربارا (۲۰۰۹). **بازی‌درمانی مقدماتی: روش‌های سرگرم‌کننده برای رشد مهارت‌های اجتماعی و حرکتی در کودکان مبتلابه طیف اوتیسم با ناهنجاری‌های پردازش حسی.** ترجمهٔ فاطمه رضایی و طیبه کنشلو (۱۳۹۳). سمنان: دانشگاه سمنان.

شر، باربارا (۲۰۰۹). **راهنمای گام به گام مداخله زودهنگام درمانی به شیوهٔ بازی در کودکان مبتلابه اتیسم.** ترجمهٔ طاهرهٔ نجفی فرد، صاحب یوسفی، زهرا عسکری سخا و سعید عباسی (۱۳۹۵). تهران: مرکز نشر آکادمیک.

شعبانیان علوی، سیده فاطمه (۱۳۹۴). **اثر تحلیل رفتار کاربردی بر کودکان اوتیسم.** گرگان: انتشارات نوروزی.

شکوهی‌راد، مریم (۱۴۰۱). **تفاوت‌های تحولی اتیسم.** تهران: ساوالان.

شور، استفان و راستلی، لیندا (۲۰۰۶). **اتیسم به زبان ساده.** ترجمهٔ سید علی صمدی (۱۳۹۴). تهران: نشر دوران.

[Downloaded from mail.joec.ir on 2026-10-23]

[DOI: 10.52547/joec.24.4.7]

شهریور، زهرا؛ ربیعی، آتوسا؛ جهانی تابش، عذرا؛ کیانی، آرزو و علاقمند، آنیتا (۱۴۰۱). **نکته‌های آموزشی برای والدین کودکان مبتلابه اختلالات طیف اوتیسم**. تهران: نشر قطره.

شی، لین؛ هکر، لیندا و لالور، آدام (۲۰۱۹). **از ناتوانی تا تنوع: موفقیت تحصیلی برای کودکان با ناتوانی‌های یادگیری، بیش فعالی و نقص توجه و اختلالات طیف اتیسم**. ترجمهٔ مجتبی محمدپور، سلما انصاری، محبوبه مسلمی فر و ناهید سعادت ساروخیل (۱۳۹۸). اردبیل: نشر نایاب.

شیاسی ارانی، لیلا (۱۳۹۹). **اوتیسم از زبان اوتیسم**. تهران: نارون دانش.

شیخ، زهرا (۱۴۰۲). **اوتیسم شوخی بد طبیعت با بشر: تشخیص، علت و درمان**. تهران: منظومه خردپژوهان.

شیروانی، ابراهیم؛ علاف اصغری، فرانک و خواجوئی‌نژاد، نیلوفر (۱۴۰۰). **مروری بر درمان اتیسم با تأکید بر تکنولوژی درمانی**. تهران: گنجور.

صالحی، فرانک و محمدی، رویا (۱۳۹۷). **گفتاردرمانی در اختلالات طیف اتیسم**. تهران: ستایش هستی.

صائب طاهری، مرجان (۱۳۸۷). **اختلالات طیف درخودماندگی (اوتیسم): راهنمایی برای والدین و مراقبین**. تهران: انتشارات تبلور.

صفری، طیبه؛ خلیلی، زهرا و همتیان، منصوره (۱۳۹۲). **مداخلهٔ رفتاری در افراد مبتلابه اختلالات طیف اوتیسم: مرکز آموزش و توان‌بخشی کودکان اوتیسم اصفهان**. اصفهان: نشر آموخته.

صفری، طیبه؛ خلیلی، زهرا و همتیان، منصوره (۱۳۹۵). **مبانی برنامه‌ریزی آموزشی کودکان دارای اتیسم: مرکز آموزش و توان‌بخشی کودکان اتیسم اصفهان**. اصفهان: انتشارات یار مانا.

صمدی، سید علی (۱۳۹۲). **کودکان دارای اتیسم: راهنمای آموزش برای والدین و مربیان**. تهران: نشر دوران.

صمدی، سید علی (۱۳۹۵). **مداخلات بهنگام در اختلالات طیف اتیسم: راهنمای مراقبت از کودک دارای اتیسم برای والدین**. تهران: نشر دیدار.

صمدی، سید علی و مک‌کانکی، روی (۱۳۹۰). **اختلال‌های طیف اتیسم**. تهران: نشر دوران.

صیامی کیوی، حسنعلی (۱۳۹۹). **دربارهٔ اتیسم**. اردبیل: چشمه نور.

ضرابی مقدم، زینب (۱۳۹۷). **اوتیسم: بازی درمانی در طبیعت: راهنمای آموزش و درمان جامع کودکان مبتلابه اتیسم به همراه پروتکل درمانی**. مشهد: فرا انگیزش.

طاهری، سیده شهره (۱۳۹۵). **بازی‌درمانی و قصه‌درمانی: اختلال یادگیری، اختلال اضطرابی، اختلال رفتاری و اوتیسم**. مشهد: انتشارات فرا انگیزش.

عالی‌زاده، بهمن (۱۴۰۰). **ویژگی‌های حرکتی افراد با اختلال اتیسم و تأثیر ورزش بر آن**. اردبیل: ثنای سرخ.

عبدالمحمدی، کریم و غدیری صورمان‌آبادی، فرهاد (۱۳۹۹). **اختلالات طیف اوتیسم، پدیدارشناسی و درمان**. گرگان: ویراست.

عشوری، مریم؛ توکلی فخرآبادی، نرگس؛ گیوی، رضوان و داودی، علی اصغر (۱۳۹۸). **اختلال طیف اتیسم: راهنمای والدین، معلمان و متخصصان**. تهران: آوای نور.

علی‌نژاد، دیبا (۱۳۹۸). **دوم آوریل: روایتی نو از خانواده‌های اتیسم**. تهران: رشد فرهنگ.

عماد، وحیده (۱۳۹۴). **روش یکپارچگی حسی و آموزش و پرورش کودکان طیف اتیسم**. تهران: انتشارات گیوا.

غفاری فارسانی، نجمه (۱۴۰۱). **اهمیت سلامت روان والدین در ارتباط با کودکان اوتیسم**. تهران: بهنام قلم.

غیور نجف آبادی، محبوبه؛ رخشان، مرجان و فرجی، ساناز (۱۳۹۹). **بازی درمانی ویژهٔ کودکان با اختلال طیف اتیسم**. تهران: نشر ورزش.

[Downloaded from mail.joec.ir on 2026-10-23]

[DOI: 10.52547/joec.24.4.7]

فارل، میخاییل (۲۰۰۶). **درخودماندگی و مشکلات ارتباطی: راهبردهای کاربردی برای اولیا و معلمان.** (چاپ چهارم). ترجمهٔ احمد به‌پژوه با همکاری محدثه محمودی (۱۴۰۲). تهران: انتشارات آوای نور.

فرانزیسکا، الر (۲۰۱۵). **تأثیر آموزش نوروفیدبک بر کودکان با اختلالات طیف اتیسم.** ترجمهٔ زهرا ناصر سربند و راحله حبیبی داویجانی (۱۳۹۷). اردبیل: نشر نایاب.

فراهانی، صدیقه (۱۳۹۸). **سبکی نوین در زندگی با اوتیسم: آموزش گام به گام روش PRT.** تهران: انتشارات ارجمند.

فرهنگ‌دوست، هاشم و علیزاده، مهدی (۱۳۹۷). **از سیر تا پیاز اتیسم.** تهران: ستایش هستی.

فریت، یوتا (۲۰۰۸). **معرفی اتیسم.** ترجمهٔ حمیدرضا پور اعتماد (۱۳۹۳). تهران: انتشارات علم.

فولادگر، مهدی (۱۴۰۱). **آشنایی با روش و تکنیک-های سان‌رایس: راهنمای آموزش والدین و درمانگران اتیسم.** اصفهان: نشر نوشته.

فولادگر، مهدی (۱۴۰۱). **شروع بهنگام برای کودک دارای اتیسم.** اصفهان: نشر نوشته.

فولادگر، مهدی و اسدی، نجمه (۱۳۹۷). **راهکارها و نظریه‌های پیشگیری از اختلال اتیسم.** اصفهان: نشر نوشته.

فولادگر، مهدی؛ بهرامی پور، منصوره و انصاری شهیدی، مجتبی (۱۳۸۸). **اتیسم.** اصفهان: انتشارات جهاد دانشگاهی.

فیلیپس، نیکلا جین و لیز، بیوان (۲۰۰۷). **آموزش بازی به کودکان اوتیسم: یک مداخله عملی با استفاده از بازی هویتی.** ترجمهٔ فرحناز پور بخشی (۱۴۰۱). تهران: دبیزش.

قاسم‌زاده، عزیز رضا و سعادت، مریم (۱۳۹۲). **آزمون غربالگری اختلالات نافذ رشد.** تهران: انتشارات فرهنگ نور.

قیطاسی، مژگان؛ گواهی، سمیرا و قیطاسی، جعفر (۱۴۰۰). **اختلال طیف اتیسم و بازی درمانی.** مشهد: انتشارات ارسطو.

کابت، سوزان و ریو، کریستین (۲۰۱۰). **آماده‌سازی کلاس برای کودکان اوتیسم.** ترجمهٔ هاجر مجاهدی، مائده حسام و مریم قاسمی سیچانی (۱۳۹۲). اصفهان: اندیشه گویا.

کاکاوند، علیرضا (۱۳۸۸). **اوتیسم، بازی و تعامل اجتماعی.** کرج: انتشارات سرافراز.

کاکاوند، علیرضا (۱۳۸۸). **شناخت، آموزش و درمان اختلال‌های طیف اوتیسم.** کرج: انتشارات سرافراز.

کالیوا، افروسینی (۲۰۱۱). **رویکردهای آموزشی و درمانی کودکان دارای اتیسم.** ترجمهٔ علی اکبر ابراهیمی (۱۳۹۵). اصفهان: نشر نوشته.

کرافورد، سوزان (۲۰۱۸). **اکتساب مهارت حرکتی بنیادی برای کودکان و بزرگسالان دارای اتیسم (راهنمای کار برای تدریس و ارزشیابی افراد روی طیف).** ترجمهٔ رسول عابدان‌زاده و محمدحسین زمانی (۱۴۰۰). مشهد: بهین پژوهش.

کرمی، سحر (۱۳۹۹). **اوتیسم و بازی‌درمانی عروسکی.** تهران: ندای کارآفرین.

کلانتری، معصومه (۱۴۰۲). **آسیب شناسی روانی اتیسم.** فیض آباد مه ولات: انتشارات جالیز.

کن، کارمل (۲۰۱۹). **بکارگیری تئاتر برای کودکان مبتلا به درجات مختلف اتیسم.** ترجمهٔ امیرفرزام دهنوی (۱۳۹۹). اصفهان: ترانه پدرام.

کوتونیو، آلبرت (۲۰۰۹). **مداخلات گروهی در درمان و آموزش کودکان اتیسم (با تأکید بر مهارت‌ها و شایستگی اجتماعی).** ترجمهٔ سالار فرامرزی، اقبال شفیعی و فهیمه رنجبر (۱۳۹۳). اصفهان: انتشارات جهاد دانشگاهی.

کورتس، لیزا (۲۰۰۶). **مشکلات ادراک بینایی در کودکان با اختلال بیش‌فعالی نارسایی توجه، درخودماندگی و دیگر ناتوانی‌های یادگیری: راهنمایی برای والدین و متخصصین.** ترجمهٔ پرویز

[Downloaded from mail.joec.ir on 2026-10-23]

[DOI: 10.52547/joec.24.4.7]

شریفی درآمدی و محمدرضا شاهی (۱۳۹۴). تهران: انتشارات آوای نور.

کورتس، لیزا (۲۰۰۸). **درک مهارت‌های حرکتی در کودکان دارای اختلالات کنش‌پریشی، نقص توجه و بیش‌فعالی، اتیسم و دیگر ناتوانی‌های یادگیری: راهنمایی برای بهبود هماهنگی**. ترجمهٔ امیر شمس، فریبا محمدی و محبوبه خانقلی (۱۳۹۶). تبریز: طنین دانش.

کوشا، مریم (۱۳۹۸). **اختلالات طیف اوتیسم: راهنمای عملی برای والدین و درمانگران** (چاپ سوم). تهران: نشر قطره.

کوک، کیتی (۲۰۲۱). **اوتیسم: تمرینات کاربردی برای کودکان ۱۲-۸ ساله**. ترجمهٔ عصمت میکائیلی (۱۴۰۱). تهران: انتشارات برگ و باد.

کوگل، رابرت (۱۹۸۹). **جدیدترین روش درمان اتیسم بر اساس روش PRT یا درمان پاسخ‌محور** (چاپ سوم). ترجمهٔ صدیقه فراهانی (۱۳۹۸). تهران: نشر روان.

کوئین، کمپیون (۲۰۰۶). **۱۰۰ پرسش و پاسخ دربارهٔ اتیسم: راهنمای کاربردی برای والدین، مربیان و متخصصان**. ترجمهٔ شهلا پاکدامن، حسین زیرک و حسین حیدری (۱۳۹۹). تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی.

گاتستین، استیون (۲۰۰۹). **بهبود اتیسم، آسپرگر و اختلالات نافذ رشدی به کمک برنامهٔ رشد روابط بین فردی خانواده (RDI)**. ترجمهٔ مریم ابراهیمی‌نیا و سینا توکلی (۱۳۹۸). تهران: فراروان.

گارلند، ترزا (۲۰۱۴). **راهکارها و مداخله‌های خودتنظیمی در کودکان با اختلال اتیسم، کم‌توجهی و بیش فعالی یا اختلال پردازش حسی**. ترجمهٔ سعید رحیمی پردنجانی، ابراهیم خالقی و صفیهٔ یزدان (۱۳۹۸). تهران: کتاب ارجمند.

گائینی، زهرا و رازقی جهرمی، سوده (۱۳۹۹). **تغذیه و کودکان اوتیسم**. تهران: دانش گستران آثار برتر.

گراندین، تمپل (۲۰۲۰). **از نگاه من: نگاه شخصی به اتیسم**. ترجمهٔ مجتبی نوروزی پرشکوه (۱۴۰۰). تهران: ستایش هستی.

گراندین، تمپل و اسکاریانو، مارگارت (۱۹۹۶). **شکوفایی: رهایی از اتیسم (یک داستان واقعی)**. ترجمهٔ شهرزاد معتقدی (۱۳۹۰). تهران: نشر نوشه.

گری، کارول (۲۰۱۰). **داستان اجتماعی**. ترجمهٔ طیبه صفری، زهرا خلیلی و منصوره همتیان (۱۳۹۵).اصفهان: انتشارات یار مانا.

گری، کارول (۲۰۱۰). **نگارش داستان‌های اجتماعی برای طیف اوتیسم: به همراه نمونه داستان‌ها**. ترجمهٔ نسرین خسروانی و ژیلا شکری (۱۳۹۹). تهران: کتاب ارجمند.

گولی، لورا، ویلکینسون، آلیسون و سمراد-کلایکمن، مارگارت (۲۰۱۰). **برنامهٔ عملی تقویت کفایت اجتماعی نوجوانان دارای اتیسم با رویکرد هنرهای نمایشی**. ترجمهٔ سمیه سادات سیادت و مختار ویسانی (۱۳۹۵). تهران: انتشارات ارجمند.

لارکی، سو (۲۰۰۵) **راهبردهای عملی کار با کودکان اتیسم**. ترجمهٔ آذر زمانی و منیره عزیزی (۱۳۸۷). تهران: نشر ویرایش.

لارکی، سو (۲۰۰۷). **پرورش و تقویت حسی برای کودکان دارای اتیسم**. ترجمهٔ علی اکبر ابراهیمی (۱۳۹۴). اصفهان: نشر نوشته.

لازار، مریم (۱۴۰۰). **اتیسم، کودکان و مهارت‌های اجتماعی**. تهران: کیان ادب.

لاکشین، استفانی؛ گیلیس، جنیفر و رمانزیک، ریموند (۲۰۰۵). **کمک به کودکان دارای اختلالات طیف درخودماندگی: کتاب کار گام به گام برای کمک به خانواده‌ها**. ترجمهٔ باقر غباری بناب، فرزانه معتمدی‌شارک و ابوالفضل رشیدی احمدآبادی (۱۳۹۴). تهران: نشر دانژه.

لچ، پاملا و کوری، سوزان (۲۰۱۴). **آموزش کودکان دارای اختلال طیف اوتیسم با سطح عملکرد بالا**. ترجمهٔ شهروز نعمتی و فریبرز فرهادی لنگرودی (۱۳۹۷). تبریز: انتشارات دانشگاه تبریز.

[Downloaded from mail.joec.ir on 2026-10-23]

[DOI: 10.52547/joec.24.4.7]

ماتسن، جانی (۲۰۰۸). **ارزیابی و درمان بالینی اختلالات طیف اتیسم**. ترجمهٔ فرانک صالحی، احسان امیری، سپیده گل‌محمدی، لیلا افتخار، زینب رضایی و مریم مختاری (۱۳۹۶). تهران: ستایش هستی.

محمدحسینی عارفی، مهسا (۱۴۰۰). **اتیسم (صفر تا صد تشخیص و درمان)**. مشهد: ارسطو.

محمدی، محسن؛ آذری، زهره و جهانگیری، علی (۱۳۹۲). **اتیسم: تشخیص، درمان و آموزش**. مشهد: انتشارات فرا انگیزش.

مختاری، معصومه (۱۳۹۴). **کارکردهای اجرایی دانش‌آموزان اوتیسم و دانش‌آموزان با نشانگان داون آموزش‌پذیر**. تهران: انتشارات راشدین.

مرادی، وحید؛ حسن‌پور، مرضیه؛ نم‌نباتی، محبوبه؛ یعقوب‌نژاد قاین، ساجد و حقانی، شیما (۱۴۰۰). **مدیریت هیجان در کودکان اتیسم (آموزش‌های خانه و مدرسه)**. اصفهان: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان اصفهان.

معلم، زهره (۱۴۰۰). **اختلالات رفتاری کودکان اوتیسم: کمال‌گرایی و دلبستگی مادران**. تهران: سیمای قلم.

مقدم، کاوه (۱۳۹۸). **اوقات فراغت در کودکان و نوجوانان مبتلا به اختلال طیف اتیسم**. تهران: وانیا.

مقدم، کاوه (۱۴۰۰). **راهنمای عملی برنامهٔ هنر برای خانواده‌های کودکان مبتلا به اختلال‌های طیف اتیسم**. تهران: وانیا.

مک‌کلاناهان، لین و کرانتز، پاتریشیا (۲۰۰۵). **آموزش مکالمه به کودکان اتیستیک**. ترجمهٔ عسل مروارید و زهره کرمی (۱۳۹۴). تهران: نشر دانژه.

ملک‌پور، مختار (۱۳۹۷). **اختلال اتیسم: علل و روش‌های مداخله**. اصفهان: انتشارات سیدآقا.

ملیلو، رابرت (۲۰۰۸). **از ارتباط گریزی تا نبوغ: برنامهٔ تعادل مغز ویژه کودکان طیف اتیسم، بیش‌فعال و خوانش پریش و سایر اختلالات عصبی رشدی**. ترجمهٔ مریم ابراهیمی کیا و سینا توکلی (۱۳۹۷). تهران: فراروان.

مور، جولیا (۲۰۰۸). **اختلال طیف اتیسم: آموزش و یادگیری از طریق بازی**. ترجمهٔ احمد عابدی، علیرضا محسنی و محمد طاها آزاد شهرکی (۱۳۹۵). اصفهان: نشر نوشته.

مور، جولیا (۲۰۰۸). **بازی، خنده و یادگیری با کودکان طیف اتیسم**. ترجمهٔ سینا توکلی، کیانا تقی‌خان و مریم ابراهیمی کیا (۱۳۹۵). تهران: نشر انسان.

موسوی، تهمینه؛ روستایی، میثم و یعقوبی، مریم (۱۳۹۹). **آموزش کودکان مبتلا اختلالات طیف اتیسم مبتنی بر رویکرد توانمندی‌ها**. تهران: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران.

مونته‌ئیرو، مریلیلن (۲۰۱۶). **خانواده درمانی و طیف اتیسم**. ترجمهٔ مهستی صمدپور جواهری و پریسا ابوترابی کاشانی (۱۳۹۶). تهران: فانوس دنیا.

مویسات، مریم (۱۴۰۱). **دانش‌آموزان اتیسم و توانایی حل مسائل کلامی**. تهران: انتشارات دارالهدایه.

مهرآور، صفورا (۱۳۹۴). **آنچه که والدین باید بدانند: اتیسم**. تهران: نیک مهر.

میرزاخانی، نوید؛ شهبازی، مرجان و اخوتیان، فرشاد (۱۳۹۷). **داستان‌های اجتماعی برای آموزش مهارت‌های اجتماعی کودکان اتیسم**. تهران: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی.

ناتبم، الن (۲۰۰۵). **آرزوهای کودکان مبتلابه اتیسم**. ترجمهٔ پرویز شریفی درآمدی، زهرا مظفری و پریوش نریمانی (۱۳۸۹). تهران: نشر دانژه.

ناصح، هما (۱۳۸۸). **همراه با اتیسم: از تشخیص تا درمان** (چاپ دوم). تهران: نشر دانژه.

نایدوفسکی، ادل (۲۰۱۷). **آموزش منعطف و متمرکز مهارت‌های کارکرد اجرایی به افراد دچار اختلالات اتیسم و توجه**. ترجمهٔ سجاد بشرپور، سارا مرادی کلارده و نوشین فایضی (۱۳۹۹). اردبیل: دانشگاه محقق اردبیلی.

[Downloaded from mail.joec.ir on 2026-10-23]

[DOI: 10.52547/joec.24.4.7]

نتبوهم، الن (۲۰۱۲). **به من این‌گونه بیاموزید: ۱۰ نکتهٔ مهمی که کودک درخودمانده می‌خواهد شما بدانید.** ترجمهٔ مرجان حسنی راد، نرگس رحمانی و مریم ناظمی (۱۳۹۴). تهران: نشر فراروان.

نتبوهم، الن و زایسک، ورانیکا (۲۰۰۴). **۱۰۰۱ ایدهٔ فوق‌العاده برای تعلیم و تربیت کودکان با اختلالات طیف اتیسم.** ترجمهٔ هایده حائری و اسماعیل گنجینه (۱۳۸۹). تهران: نشر دانژه.

نوتبوم، الن (۲۰۱۲). **ده چیز که هر کودک مبتلا به اتیسم دوست دارد شما بدانید.** ترجمهٔ امیر حسین تقیلو و میثم کلانتری (۱۳۹۶). تهران: نشر فراروان و موسسهٔ خیریهٔ دوست اتیسم.

نظام‌الدینی، سید میثم (۱۳۹۶). **اتیسم معمای زمان ما.** تهران: ستایش هستی.

نظام‌الدینی، سید میثم (۱۴۰۱). **اتیسم: آنچه والدین قبل از بارداری باید بدانند.** تهران: ستایش هستی.

نمچک، پاتریک ام و نمچک، جین آر (۲۰۱۷). **پروتکل نمچک برای اوتیسم و اختلالات تکاملی: راهنمایی برای بازگرداندن عملکرد عصبی.** ترجمهٔ محمد مهدی یوسفیان با همکاری محمود حمیدی (۱۴۰۱). اصفهان: انتشارات مانی.

نوری نوجاده، محرم (۱۳۹۹). **دردهای مادرانه و کودکان اتیسم.** تهران: طلیعه پویش.

نیکلز، شانا؛ موراویک، گینا ماری و تتن‌بوم، سمراپیلور (۲۰۰۹). **بلوغ دختران با اختلالات طیف اوتیسم: آنچه که والدین باید در مورد سال‌های پیش نوجوانی و نوجوانی بدانند.** ترجمهٔ لیلا اکرمی، معصومه پورمحمدرضای تجریشی و صدیقه آقالر (۱۳۹۵). سمیرم: انتشارات سام آرام.

واروگیز، تارین (۲۰۱۰). **آموزش و کاربرد نشانه‌های ارتباط اجتماعی برای خردسالان مبتلابه اختلالات طیف اوتیسم.** ترجمهٔ مریم سجادیان و زهرا شهریور (۱۳۹۵). تهران: انتشارات ارجمند.

وال، کیت (۲۰۰۷). **اتیسم و اقدامات سال‌های اولیه متخصصان کودک و والدین.** ترجمهٔ منصوره قربانی‌روچی و آذر زمانی (۱۳۹۰). تهران: انتشارات نورالثقلین.

وال، کیت (۲۰۰۷). **آموزش و مراقبت نوجوانان و بزرگسالان مبتلابه اتیسم: راهنمای متخصصان و مراقبان.** ترجمهٔ امیر جهانیان نجف آبادی و هدی افلاکیان (۱۳۸۸). تهران: نشر دانژه.

والکمر، فرد (۲۰۱۴). **کتاب جامع اتیسم و اختلالات نافذ رشد.** ترجمهٔ عطیه اشتری، زهرا بابائی، احسان کاویانی، سکینه محمدزمانی و رضوانه نائبیان (۱۴۰۰). تهران: انتشارات دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی.

وطنچی‌راد، طاهره (۱۳۹۷). **فرشته اتیسم من.** تهران: بعثت.

ویلر، ماریا (۲۰۰۷). **آموزش استفاده از توالت به بیماران مبتلابه اوتیسم و سایر اختلال‌های رشدی: راهنمای جامع والدین و مربیان.** ترجمهٔ شیوا همتی (۱۳۹۰). تهران: نشر قطره.

ویلیس، کلاریسا (۲۰۰۶). **آموزش کودکان طیف اوتیسم.** ترجمهٔ فاطمه بهنیا، رباب تیموری و زرین دادخواه (۱۳۹۳). تهران: دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی.

وینر، میشل گارسیا (۲۰۰۷). **آموزش نظریه ذهن و مهارت‌های اجتماعی: اختلال طیف اتیسم و سایر چالش‌های شناختی- اجتماعی.** ترجمهٔ سمانه سازگار نژاد (۱۴۰۱). تهران: انتشارات دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی.

هاجدن، لیندا (۲۰۰۲). **حل مشکلات رفتاری کودکان درخودمانده: بهبود ارتباط به کمک راهکارهای دیداری.** ترجمهٔ الهه محمداسماعیل و امیر رحمانی‌رسا (۱۳۸۶). تهران: نشر دانژه.

هادوین، جولی؛ هولین، پاتریشا و بارون-کوهن، سیمون (۲۰۰۲). **آموزش ذهن خوانی به کودکان مبتلا به اوتیسم: کتاب کار.** ترجمهٔ مهدی عبداله زاده رافی (۱۴۰۰). تهران: کتاب ارجمند.

هاشمی رزینی، هادی و کرم پور، مینو (۱۳۹۴). **اختلالات طیف اتیسم: ارزیابی، تشخیص و درمان.** تهران: مؤلف.

[Downloaded from mail.joec.ir on 2026-10-23]

[DOI: 10.52547/joec.24.4.7]

هاولین، پاتریشیا؛ بارون- کوهن، سیمون و هادوین، جولی (۱۹۹۹). **آموزش ذهن‌خوانی به کودکان اتیسم: راهنمای کاربردی برای والدین و مربیان.** ترجمهٔ حسین رضایی با مشارکت انجمن خیریه جامعه اتیسم خوزستان (۱۳۹۹). کرج: نشر وارگه.

هایوی، سوزان و وبستر، سوزان کید (۲۰۱۵). **آموزش مسائل جنسی به نوجوانان دارای اتیسم.** ترجمهٔ فرناز صدری (۱۳۹۸). اصفهان: نشر نوشته.

هربرت، مارتا (۱۹۹۹). **انقلاب اتیسم: راهبردهای کل بدن برای نیل به زندگی بهتر.** ترجمهٔ هایده حائری و اسماعیل گنجینه (۱۳۹۲). تهران: نشر دانژه.

هیگاشیدا، نائوکی (۲۰۱۶). **اگر هفت بار زمین خوردی، بار هشتم بلند شو! صدای مردی جوان از سکوت اتیسم.** ترجمهٔ شمیم شرافت و کیانا تقی‌خان (۱۳۹۸). تهران: انتشارات فراروان و موسسهٔ خیریهٔ دوست اتیسم.

هیگاشیدا، نائوکی (۲۰۱۶). **چرا پریدم؟ صدای درونی یک پسر سیزده ساله مبتلابه اتیسم.** ترجمهٔ عسل مروارید و فیروزهٔ بیات (۱۳۹۴). تهران: نشر جان جهان و بنیاد خیریهٔ کودکان اتیسم.

هیگاشیدا، نائوکی (۲۰۱۶). **دلیل پریدنم: صدای پسری از سکوت درون.** ترجمهٔ شمیم شرافت و کیانا تقی‌خان (۱۳۹۸). تهران: انتشارات فراروان و موسسهٔ خیریهٔ دوست اتیسم.

یائو، آلن (۲۰۱۲). **راهنمای عملی برای والدین اتیسم.** ترجمهٔ فیروزه بیات (۱۴۰۱). تهران: رشد فرهنگ.

یکتا مرام، سیدعلی‌محمد و هاشمی، همایون (۱۳۹۲). **اوتیسم و گذر موفق به بزرگسالی.** تهران: سازمان بهزیستی کشور.

پی‌نوشت‌ها

۱. Bibliography
۲. Bibliographia
۳. Biblion
٤. Graphen

۵- صدیق بهزادی، ماندانا (۱۳۶۵). **کتاب‌شناسی در یادنامهٔ ادیب نیشابوری: زندگانی استاد و مجموعهٔ مقالات در مباحث علمی و ادبی** به اهتمام مهدی محقق. تهران: موسسهٔ مطالعات اسلامی دان‌شگاه مک‌گیل، شعبهٔ تهران با همکاری دانشگاه تهران.

۶ - عبدی، لیلا؛ صیادکوه، اکبر و طاهریان، آمنه سادات (۱۳۹۲). پیشنهاد چارچوبی نو برای کتاب‌شناسی توصیفی-تحلیلی با تأکید بر دیدگاه انتقادی. **فصلنامهٔ علمی-پژوهشی تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی،** شمارهٔ پیاپی ۷۲، ۱۹، ۱، ۲۱-۵۱.

۷- هاشمی، سیدمحمدعلی (۱۳۹۰). کتاب‌شناسی: هست‌ها و بایدها. **آینه پژوهش،** ۱۳۰، ۲۱-۲۵.

۸. Autism Spectrum Disorders

۹ - به‌پژوه، احمد (۱۴۰۲). **خانواده و کودکان با نیازهای ویژه** (چاپ پنجم). تهران: انتشارات آوای نور.

۱۰- فارل، میخائیل (۲۰۱۲). **درخودماندگی و مشکلات ارتباطی: راهبردهای کاربردی برای اولیا و مربیان** (چاپ چهارم). ترجمهٔ احمد به‌پژوه با همکاری محدثه محمودی (۱۴۰۲). تهران: انتشارات آوای نور.

۱۱. www.nlai.ir
۱۲. www.amazon.com
۱۳. behpajooh@ut.ac.ir

تهران: بزرگراه چمران، بزرگراه جلال آل احمد، اول گیشا، خیابان دکتر کاردان، دانشکدهٔ روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، اتاق ۲۲۳

[Downloaded from mail.joec.ir on 2026-10-23]

[DOI: 10.52547/joec.24.4.7]

[Downloaded from mail.joec.ir on 2026-10-23]

[DOI: 10.52547/joec.24.4.7]